

Onderscheid door kwaliteit, kleur en KEMA

tekst Annelies de Back

fotografie BVF/Leonard Davids

Het zijn de levensaders van de openbare verlichting en ze liggen duizenden kilometers lang onder de grond. Tot voor kort was het lastig deze kabels voor de straat- en wegverlichting te onderscheiden van alle andere. Daar is verandering in gekomen dankzij de Bouwdienst en de Directie Noord-Brabant van Rijkswaterstaat, Provinciale Waterstaat en de kabelfabrikanten. Tegenwoordig is er een door KEMA goedgekeurde kabel op de markt, die wat betreft kleur, uitvoering en kwaliteit zichtbaar anders is dan de standaardkabel die meestal voor straatverlichting wordt gebruikt. De specificaties van dit product zijn vastgelegd in KEMA-norm K-162, zodat elke fabrikant het kan leveren.

Samen met Toine Adams (productmanager Openbare Verlichting bij Rijkswaterstaat Noord-Brabant) stond Ben Harbers, hoofd Installatie-techniek bij de Bouwdienst, aan de wieg van deze nieuwe kabel. "Technisch is er steeds meer mogelijk en dat bracht mij op het idee om samen met andere partijen eens kritisch te kijken naar de standaardkabel die we voor de openbare verlichting gebruiken," vertelt Adams. Een van de grootste nadelen van het oude product was het feit dat de kabel slecht herkenbaar is in de wirwar van andere kabels die onder de grond liggen. "De meeste zijn grijs en voor een monteur is het dus vaak een zoekplaatje om de juiste kabel te vinden."

Pluspunten

Samen met de kabelfabrikanten was daarom al eens gesproken over een nieuwe kleurstelling van de verlichtingskabel. "Van het een kwam het ander, met als resultaat een nieuwe kabel die in meerdere opzichten voordelen biedt ten opzichte van de oude," aldus Harbers. Als pluspunten noemt hij onder meer de verbeterde mechanische samenstelling, waardoor er minder kans is op beschadiging, én de herkenbaarheid dankzij het grijs met groene strepen. Adams: "Dit product laat bovendien minder water door waardoor dus geen verkleuring optreedt. De standaardkabel had een grijze PVC-mantel die

Ben Harbers (Bouwdienst, links) en Toine Adams (Directie Noord-Brabant): "We kunnen gerust spreken van een geslaagde innovatie."

gevoelig voor water was. Met als gevolg dat de kabel soms helemaal zwart werd en daarmee extra onherkenbaar."

Verder is de nieuwe kabel halogeenvrij, zodat die milieuvriendelijker kan worden gerecycled. En: de opdruk wordt niet geprint, maar staat er om de dertig centimeter in een onuitwisbare reliëfdruk op. Ook de functie van de kabel en het productiejaar staan er op. "Er is dus geen zegel meer nodig en dat

scheelt montagetijd," onderstreept Adams. De samenwerkende partijen hechtten bij de ontwikkeling van de kabel veel belang aan het milieu. Harbers: "De overheid heeft op dat gebied een voorbeeldfunctie. Daarom vonden wij het essentieel om ook kritisch te kijken naar de materialen die worden gebruikt." Toen de kabel eenmaal was ontwikkeld, lag er een product waar alle partijen tevreden over waren. "Het enige nadeel was dat er maar één fabrikant was die dit specifieke product kon aanbieden. Een voor ons ongewenste situatie, omdat

wij als opdrachtgever altijd een keuze willen maken uit meerdere aanbieders,” stelt Harbers.

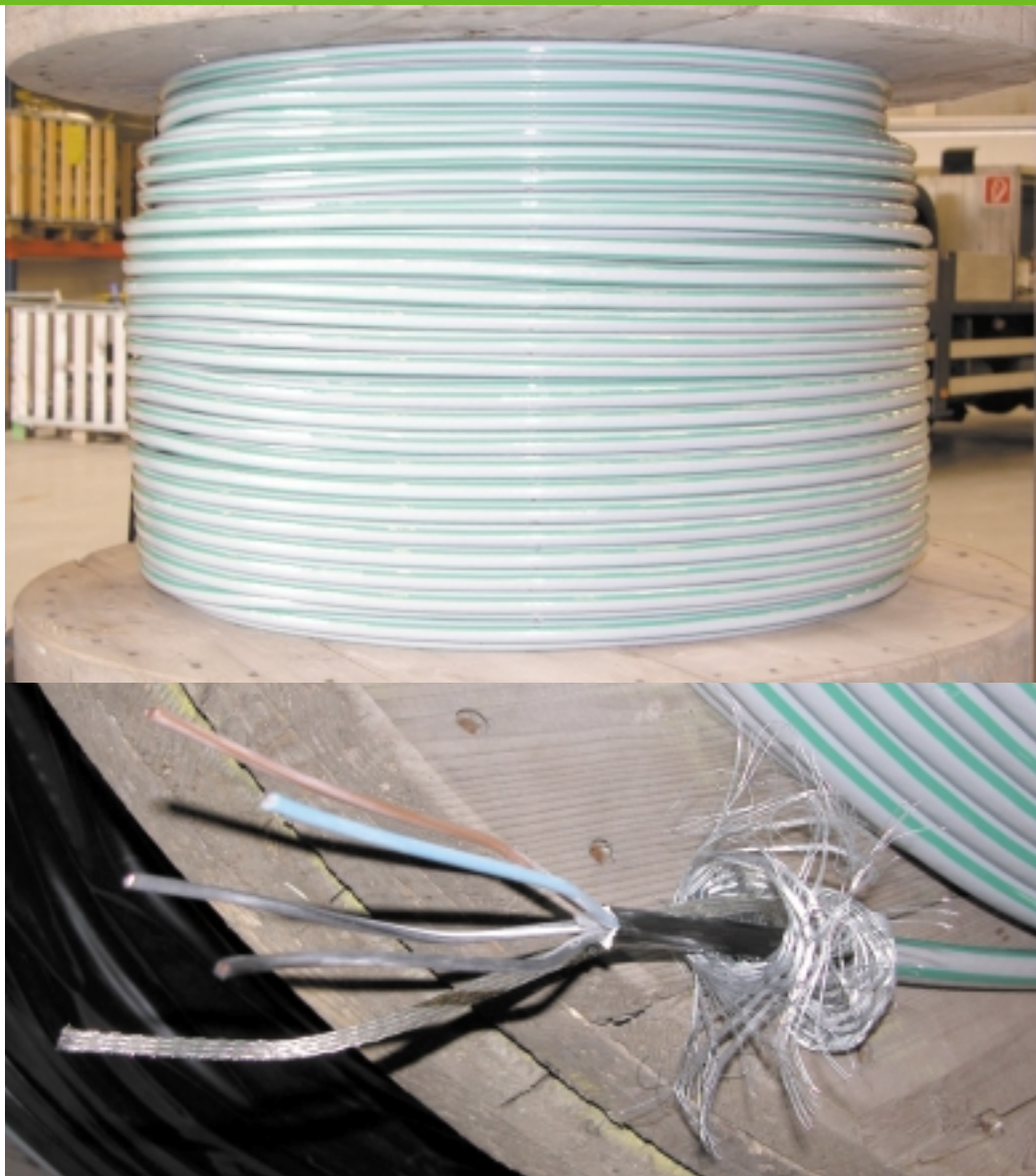
KEMA-norm

“Wij willen ons niet conformeren aan één leverancier. Een open markt biedt voor ons veel meer mogelijkheden om een kwalitatief goed product tegen een scherpe prijs in te kopen. Bovendien druist een één op één relatie in tegen de Europese regelgeving. Onze wens was dan ook om deze kabel bij meerdere leveranciers in binnen- en buitenland te kunnen aanschaffen. Daarom hebben we KEMA opdracht gegeven een functionele norm op te stellen, waaraan het product moet voldoen. Het bijzondere hieraan was dat wij als afnemers met deze vraag naar de certificerende instelling gingen. Meestal zijn het de fabrikanten die een product laten normeren.”

Inmiddels is de norm vastgesteld en kunnen alle kabelfabrikanten de kabels laten certificeren door KEMA. Een aantal hebben dat traject al afgelegd. “Dit betekent voor ons dat we bij meerdere aanbieders de kabels kunnen afnemen. We hopen dat dat er in de toekomst nog meer worden.” Op de vraag wat hij het meest unieke van het project vindt, antwoordt Harbers: “Het feit dat we vanuit de relatie met een fabrikant en in samenwerking met onze collega’s van de provincie en de directie Noord-Brabant tot een dergelijke productinnovatie zijn gekomen. Het past bovendien in de strategie van Rijkswaterstaat om meer de markt op te gaan met producten en altijd alert te zijn op nieuwe mogelijkheden.”

Kruisbestuiving

Adams ziet de meerwaarde van deze ontwikkeling ook in het feit dat wat begonnen is in Noord-Brabant, nu breder wordt toegepast. “Ik vind het een mooi staaltje van kruisbestuiving. Dat is mede te danken aan de goede samenwerking met de Bouwdienst. Vrijwel vanaf het begin is de Bouwdienst erbij betrokken geweest en dat heeft de totstandkoming van deze speciale kabel een prima impuls gegeven.” Zowel Adams als Harbers merken dat er meer vraag komt. “Energiebedrijven en gemeenten schakelen ook vaker over op het gebruik van dit nieuwe product.”

De nieuwe verlichtingskabel is een voorbeeld van innovatie, die past in de strategie van Rijkswaterstaat om meer de markt op te gaan met producten.

Dankzij het feit dat de kabel vaker wordt toegepast, is de beschikbaarheid ook beter. “Fabrikanten leggen grotere voorraden aan doordat er meer vraag naar is.” Als voorbeelden van wegen waar de nieuwe kabels zijn gebruikt, noemt Adams het project Meelakkers bij de A16 en A58. “Er zijn ongetwijfeld veel meer plaatsen waar ze al zijn toegepast. De kabel is sinds vorig jaar zomer te koop en ik durf gerust te stellen dat die steeds meer standaard wordt in de bouwbestekken. We kunnen dus spreken van een geslaagde innovatie.” □

